

NOVI TREND OVI u suvremenoj VETERINI

iStock

KUĆNI LJUBIMCI

Piše Lea Kreszinger,
dr. vet. medicine

Veterinarska klinika Kreszinger
www.klinika-kreszinger.com

Kao i u humanoj medicini, i u veterinarskoj se koriste metode kao što su hemodijaliza, neuronska navigacija, transplantacija, intervencijska radiologija pa i užgajanje i ubrizgavanje matičnih stanica kod pasa koji boluju od artritisa

Veterinarska medicina stara je koliko i veza između ljudi i životinja. S vremenom je, naravno, napredovala golemlim koracima, a posljednjih godina eksponencijalno rastu mogućnosti liječenja u veterinarskoj medicini zahvaljujući dostupnosti naprednih dijagnostičkih i terapijskih metoda. No, kako bi kućni ljubimci dobili vrhunski tretman i liječenje, vlasnici moraju biti spremni ponekad daleko putovati i odvojiti pozamašna novčana sredstva.

Danas većina modernijih veterinarskih ambulanti nudi osnovne tretmane kao što su cijepljenje, jednostavni kirurški zahvati, kontrola parazita ili jednostavnije dijagnostičke metode. No, najmodernije tehnike dostupne su uglavnom samo na veterinarskim fakultetima ili u specijalističkim praksama. Pogledajmo koji se novi dijagnostički alati i kirurški postupci koriste te kakve su nove mogućnosti prevencije bolesti kod kućnih ljubimaca.

■ Najnoviji postupak u SAD-u laserski tretira bolest međukralježničkog diska. Umjesto kirurškog uklanjanja oštećenih dijelova diska kao u konvencionalnom tretmanu, laseri putem spinalnih igala kroz kožu evaporiraju

degenerirani materijal diska iz kralježničkog kanala, bez kirurškog reza. Tretman se koristi i u prevenciji degenerativne bolesti diska kod rizičnih pasmina.

■ Operacije omogućuju da se psima i mačkama oboljelim od raka kostiju ne amputira noga - kirurški se uklanja bolesna kost koja se zamjenjuje dijelom kosti zdrave noge ili posebnim implantatom (od pogodnog kandidata).

■ Kućni ljubimci s oštećenjem ili čirom rožnice kandidati su za transplantaciju rožnice. Kod starijih pasa kod kojih se razvija zamućenje rožnice manji dio rožnice može se zamjeniti. Kućni ljubimci koji razvijaju kataraktu liječe se postupkom identičnim onom u humanoj medicini.

■ Transplantacija bubrega može spasiti život životinje.

Čini se da mačke posebno dobro podnose ovaj postupak, stoga nema visoke stope odbijanja kao kod ljudi ili pasa. Kod mačaka je 59 posto pacijenata s transplantiranim bubrengom preživjelo šest mjeseci nakon operacije, a gotovo 41 posto živi tri godine nakon operacije, a zabilježene su i mačke koje su živjele dulje od deset godina nakon takvog zahvata.

■ Hemodializa, tj. tretman pročišćavanja krvi, može spasiti život otrovanih životinja i onih s bubrežnim zatajenjem te autoimunim poremećajima. Terapija uklanja toksine, neželjene tvari i imunoglobuline koji uzrokuju razne bolesti. Konvencionalna terapija za liječenje ovih stanja često je neučinkovita i većina životinja umire ili bude eutanazirana.

LASER, JOD, KIRURGIJA

■ Laserskom litotripsijom razbija se kamenje (uroliti) u mokraćnom sustavu. Laserska litotripsija spada u minimalno invazivne tretmane, što je prednost u odnosu na tradicionalnu kiruršku metodu uklanjanja kamenja iz uretre ili mokraćnog mjehura. Bolesnici se brže oporavljaju i često se vraćaju kući sljedeći dan. Liječenje urolita laserom osobito je uspješno kod ženki, a kod psećih mužjaka iznosi 80 posto. Laser se može koristiti i za uklanjanje polipa, za biopsiju neoplastičnih lezija unutar mokraćnog sustava itd.

■ Terapija radioaktivnim jodom tretman je izbora kod mačaka s hipertireozom. Radioaktivni izotop bezbolno rješava hipertireozu uništavajući abnormalne stanice štitnjače. Jedna injekcija uspješna je u oko 95 posto slučajeva.

■ Artritis, displazija i ostali problemi zglobova razaraju hrskavicu i otežavaju kretanje. Regenerativna medicina koristi koncentrirani oblik odraslih matičnih stanica izvedenih iz vlastitog masnog tkiva za liječenje tetiva, ligamenta i regeneraciju hrskavice kod artritičnih stanja pasa i konja. Od pacijenta se uzima masno tkivo koje se šalje u laboratorij gdje se uzgajaju matične stanice. One se vraćaju

veterinaru u posebnom spremniku te se ubrizgavaju izravno u ozlijedeno mjesto.

■ Intervencijska radiologija (IR) i u veterinarskoj medicini spašava živote koristeći minimalno invazivne tehnike koje omogućuju da se detaljno pregleda anatomija životinje prije planiranja i izvođenja tretmana. Uključuju ultrazvučne, fluoroskopske, CT i MR skenere. IR olakšava liječenje bolesti u cijelom tijelu uključujući srce, bubrege, jetru, urinarni trakt i pluća.

■ Kirurgija na otvorenom srcu trenutno se izvodi tek na nekoliko sveučilišta u svijetu. Postupci se rade kao i na ljudima te se omogućuje zaustavljanje srca na sat ili dva za potrebe kirurškog zahvata. Bolesni mitralni zalisci zamjenjuju se zaliscima krava ili svinja. Kirurški zahvat zahtjeva šest do devet osoba, a operacija traje pet i više sati.

■ Hipofizektomija je operacija koja uključuje uklanjanje hipofize ili tumora hipofize. Postupak je indiciran za mačke s akromegalijom, pse i mačke s Cushingovim sindromom (hiperadrenokorticizmom) i životinje koje pate od nefunkcionalnih tumora hipofize. Alternativa za mačke i pse s tumorima hipofize je terapija zračenjem (i upravljanje dijabetesom u slučaju akromegalije). Međutim, radioterapija je često nedjelotvorna, a kontrola dijabetesa često je izuzetno teška i frustrirajuća za vlasnike i veterinarne; stoga je trajno kirurško rješenje poželjno.

3D SNIMANJE

■ Neuronska navigacija pomaže u radu neurokirurzima. Kliničarima 3D stereotaktički uredaj za biopsiju mozga omogućava visoku razinu preciznosti pri izvođenju biopsije te planiranju i izvođenju operacije. To znači da neurokirurzi mogu obavljati neurokirurške zahvate na mozgu

mačaka i pasa kako bi uklonili tumore koji su inače inoperabilni zbog svoje duboke lokacije.

■ Moderni pristupi u tretmanu rana uključuju snimanje 3D digitalnih fotografija rane posebno kamerom za precizno mjerjenje i praćenje napredovanja rane (površine i volumena). Tu je i terapija rana pomoći negativnog tlaka i korištenje terapijskog lasera u odabranim slučajevima. Laserska terapija može ubrzati proces cijeljenja do 30 posto jer pomaže inficiranim ranama laserskom stimulacijom imunosnog sustava, povećava oksigenaciju tkiva i lokalnu opskrbu krvlju.

PREDNOSTI

MINIMALNO INVAZIVNI KIRURŠKI ZAHVATI

Prednosti minimalno invazivne kirurgije u humanoj medicini davno su utvrđene: kraći boravak u bolnici, manji rez, manja postoperativna bol i brži povratak na posao. Raste i potražnja za minimalno invazivnim kirurškim zahvatima kod pasa i mačaka. Uobičajeni zahvati na trbušnoj i prsnoj šupljini koji se mogu izvoditi kod pasa i mačaka pomoću minimalno invazivne kirurške opreme uključuju ovariekтомiju, gastropexiju, cistotomiju, biopsiju trbušnih organa (jetre, gušterice, tankog crijeva), zatim perikardektomiju, biopsiju pluća itd.